Eliisa Irpola

23.11.2021

Talousvaliokunta

HE 169/2021 vp

Asiantuntijalausunto Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain, kaivoslain 40 ja 58 §:n ja ydinenergialain 23 §:n muuttamisesta

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi Kemikaaliturvallisuuslain muutosta koskevasta hallituksen esityksestä.

Seveso III direktiivin ja komission vaatimusten mukaan kemikaaliturvallisuuslain lupapäätöksiin on annettava ympäristöjärjestöille valitusoikeus.

On tärkeää, että hankkeiden vaikutusten piirissä olevilla, asianosaisilla, järjestöillä ja eri viranomaisillakin on valitusoikeus ympäristön tilaan vaikuttavissa hankkeissa. Kemianteollisuus ei ole nähnyt ongelmaa nykyisessä kemikaaliturvallisuuslain muotoiluissa, sillä lupavelvollisilla laitoksilla on pääsääntöisesti myös ympäristölupa, jonka muutoksenhakuprosessissa (YSL §191) myös järjestöillä on mahdollisuus valittaa päätöksen sisällöstä. Ympäristölupa annetaan yleensä ennen kuin kemikaaliturvallisuuslain mukainen lupa, jolloin muutoksenhaulla on tarvittaessa vaikutusta jo prosessin varhaisiin vaiheisiin.

Valituksia käsiteltäessä on hyvä huomioida säädösten erilaiset tavoitteet; Seveso III -direktiivin tarkoitus on suuronnettomuuksien ehkäiseminen ja niiden seurausten rajoittaminen. Kemikaaliturvallisuuslaki säätää laajemmin toiminnan turvallisuudesta ja myös pienemmistä toiminnoista.

Yritysten oikeudenmukaisen kohtelun varmistamiseksi ja viranomaisten päällekkäisen työn välttämiseksi olisi myös tärkeä varmistaa, että hankkeen ympäristö- ja kemikaaliturvallisuusluvista ei valiteta samoilla perusteilla kahteen kertaan. Valitus ei siis kemikaaliturvallisuuslain mukaisessa luvassa enää voisi koskea esimerkiksi YVA:n johtopäätöstä, mikäli siitä on jo valitettu ja asia käsitelty ympäristönsuojelulain lupapäätöksen yhteydessä.

Kemikaaliturvallisuuslain mukainen lupaprosessi on yritysten kokemusten mukaan ollut asiantunteva, turvallisuutta ylläpitävä ja sujuva. Toivomme, että valitusoikeuden laajentaminen ei vaikuta menettelyn sujuvuuteen ja investointien viivästymiseen.

Kemikaaliturvallisuuslakia ollaan syksyllä 2021 käynnistyneessä hankkeessa muuttamassa myös turvauhkien näkökulmasta. Siinä yhteydessä keskusteltavaksi tulee myös

tietojen julkisuus; yleisölle tiedotettavien ja yleisön saatavilla pidettävien tietojen sisältö ei saa vaarantaa turvauhkiin varautumista.

Ystävällisin terveisin,

Mika Aalto
Toimitusjohtaja